

Any I

Núm. 4

Catalunya

Revista Literaria Catalana

Cant a la Bandera

Jo so la flor d'aquella primavera
que als pobles fa revivre i reverdir.
Jo tinc tota la sava de la terra
tota la llum del cel reflecta en mi.

Els meus colors son vius, la meua flaire
es la sentor de patria i llibertat;
forta hem desplego retronant en l'aire
gala en la pau i furia en el combat

porteume alta i aixequeme dreta
aldemunt vostre i marxant sempre avant,
i al vostre cor tenime ben estreta
que'l vent es fort i Catalunya es gran.

Joan Maragall

Homenatge Joan Maragall

Preu: 25 cèntims

LA ORTOPÈDIA MODERNA

de BARTOMEU CARCASONA

TALLERS I DESPATX ÚNIC:

ESCUDILLERS BLANCS, 8 (Darrera Plaça Reial) **Barcelona**
Teléfon 3328 A

Especialitat en la construcció de la **Cetilla Ortopèdica Moderna** per a corregir i curar les **Escoliosis i Desviacions** de l'espinada en tots sos graus, model especial de la casa.

Braguer articular regulador model especial de la casa, per a la retenció absoluta de l'hèrnia

Faixas ventrals de totes classes per reduir el volum del ventre

Faixa-cetilla, etc., etc.

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

Aparells Ortopèdics

i expressos per a cada infirmitat, perfeccionats i lleugers per a curar o corregir els **peus, Varus, Equino o punta, Genus, Valgum** interior o exterior

Aparells especials per a paràlisis infantil
Coxàlgias

Cames, braços artificials. Benes de goma per els recent operats.

Tirants Omoplàtics
per a evitar el carregament d'espatlles

USÉU L'ACREDITAT LLAPICER

es

GF

PRACTIC

ELEGANT

N'hi ha també

de llargs amb
subjectador i curts amb anella

Amb cada llapicer s'entreguen al públic
24 minas de recanvi o sigui 80 centímetres
de mina tota aprofitable. Conté goma per a borrar

DE VENDA EN TOTES LES PAPERERIES

Catalunya

Revista Literaria Catalana

Portaveu de tots els Jocs Florals i concursos literaris de Catalunya Es publicarà cada quinze dies

Redacció i Administració: COTONERS, 6, entresol

NOSTRES HOMENATJATS

Joan Maragall

Vegent aquest nom al començament de nostre homenatge, ja diu tot lo que la meua pobre ploma pugui dir, doncs un poeta com ell, el gran cantor de les belleses de nostre Pirineu català plé de l'augusta quietut i pau que sobre d'ell envia aquella Verge de la Vall de Nuria voltada de soletats, sols el ressó d'amorosa sencillés i dolçor mística que'l seu nom porta gravada, ja corren amb la delectança del record, del qui anys enrera podiem comptar amb orgull entre nosaltres.

Quí és que no ha sentit a parlar d'en Maragall? quí és que no ha sentit a parlar de nostre gran mestre?... d'aquell home tot amor per la nostra terra, i que'l dolç enamorament que per ella sentia, feia que s'enlairés el seu esperit vers a les regions més ignotes del romanticisme més pur i més sentit, nascut en el fons de la seva ànima, portant en sí esqueixos del cor, bullen i bategant encara, dins l'ambient místic de la seva personalitat tan pròpia com merescuda. En Maragall, encara que mort, glateix junt amb nosaltres, i sentim que'l seu esperit ens acarona amb dolcesa, quan podem gaudir de les belleses de la seva poesia, qu'ens parla d'ell, i ens mostra en cada paraula una alenada viva de l'aquell gran home, un ressó de la seva veu plena de claretat franca i noble que conou nostres sentits i la pensa, fentnos esclaus de l'enèrgica fermesa de la seva musa dominadora.

Nat a Barcelona l'any 1860

Va néixer a Barcelona l'any 1860, fill de pares industrials. Des de molt jove, va demostrar que no sentia cap mena d'inclinació vers al comerç, i per dit motiu va seguir la carrera de dret, exercint d'advocat uns quants anys, fins qu'en 1890 va entrar com Secretari de la Redacció i particular, del conegut Director del *Diario de Barcelona* don Joan Manyé i Flaquer. Allavors, fou quan va començar a escriure, fentnos conèixer en la premsa, alguns petits treballs que després foren llargs articles, i més tart veritables obres literàries, demostrant en totes elles posseir un cultura molt refinada i una feconda intel·ligència, traspuant tots els seus treballs d'una força espiritualista tan fonda, que feia remarcable la seva personalitat, en contrast amb les tendències materialistes i positivistes que dominaven als seus contemporanis, demostrant una naturalitat tan franca en els seus treballs que s'imposaven amb fermesa al combatre contra el cínic positivisme sense sentit, oposant sempre un gestic de delicadesa desinteressada que's feia guanyar les simpaties del públic al mostrar-se davant d'ell clar de sentiments, sense que'l dominés cap mena de partidisme marcat, cosa que'l posava entre els demés escriptors d'aquell temps, com una flor escollida i sana, en mig d'aquell ambient d'egoïsmes socials que tot ho corrompia.

En Maragall, fins en la prosa, era lo que

es diu un veritable poeta, però no un poeta com tots, sino d'una mena diferent, d'una naturatitat tan simpàtica com sana, que cor-prenia per la seva delicadesa plena de dolços incomparables, filles totes elles de un lirisme musical que convertien sos escrits en veritables poemes en prosa. La prova més sincera del que diem, l'exemple més clar, el tenim al llegir el seu inimitable escrit *La casa cremada*, que porta en sí una esgarriança emocionantment dominadora. Un altre de sos treballs més admirables és l'*Elogi de la Paraula* que va llegir en l'inauguració de l'«Ateneu Barcelonès» quan n'era President. Aquest escrit qu'és una de les produccions més delicades d'es-perit modern, assegura la paraula, no és la cosa vulgar i sense substància que l'ignorància creu, sino que pel contrari, està revestida d'un magnífic caràcter.

Un paragraf de l'escrit diu aixís: «La paraula és la més gran maravella del món, perquè en ella s'ajunta i confon la maravella corporal amb l'espiritual de la nostra naturalesa. No hi ha nom, per poca cosa que'ns sembli, que no sigui fill d'un moment d'inspiració, al reflectar-se quecom de la llum infinita que va infantà'l món.»

En Maragall sempre havia mostrat una remarcable afició per la poesia. Ja de molt jove, havia publicat diferents periòdics i revistes, infinitat de treballs, però el seu nom no fou conegut dins de la poesia fins més enllà de 1880 en que's va mostrar com a fervent admirador i traductor entusiasta de Goethe, publicant en vers *Efgenia a Taurida*, *Elegies romanes*, alguns fragments de *Faust* i un sens fi de poesies soltes, formant amb elles veritables obres d'art, com és la seva traducció de *Mignon*, *Saps el país dels tarongers en flor?*

La seva obra original d'aquells primers anys, digne de tots els elogis, fou recollida i col·leccionada en un volum l'any 1904, titolat *Les disperses*. Obra plena de veritables monuments de bellesa, com és la poesia *Dins sa cambra* premiada amb la Flor natural en els Jocs Florals de Barcelona l'any 1881 (primer premi que va guanyar) obra saturada tota ella d'una bellesa tan espiritual, que sols és comparable amb una escena del *Faust*. L'any 1895 va publicar el seu primer volum de poesies, ont sense desapareixer encara el domini de Goethe,

comença a entreveures la seva personalitat amb més energia, notantse en les seves poesies una verdadera emoció natural, com pot veures en *Festeig vora la mar Cantàbrica*, *Triptich de l'any*, i sobre tot en la seva obra incomparable *La vaca cega*, un dels estudis més formosos de la poesia catalana moderna.

En Maragall dins de la poesia fou com un apòstol. Del fons de la seva consciència sencilla, va treurer impresions de sentiments i modos de dir naturals i casolans, però sempre acertats i veritables que convertien una nota poètica explicativa en una cosa genial i moltes voltes atrevida. Des de la seva poesia *Dins sa cambra* fins a ses *Visions i cants* i les *Disperses* es veu neixer un sens fi de composicions que són veritables treballs d'una expressió inimitable.

En son *Mal caçador*, en sa *Oda infinita*, en sos *Cants nupcials*, en sa *Glosa*, sos esboços poètics del *Comte d'Arnau*, *D. Joan de Serrallonga*, sos *Goigs a la Mare de Déu de Nuria* i en *La vaca cega*, té moments que són veritables audàcies d'expressió que de primer moment poden semblar d'un romanticisme de gust estrany, però que considerant qui les escrivia i sentia, resulten, no sols perdonables, sino evidentment justes. En Maragall fou un dòcil servent del impuls i l'emoció, la seva sinceritat artística no ha tingut ni tindrà semblança en moltes generacions. Han sigut molts els que l'han volgut imitar dins el renaixement de la literatura catalana, i entre ell i ells va tan gran diferència d'insinceritat i mal gust, que's fan dignes de la sàtira.

En 1900, son llibre *Visions i cants* ens mostra la seva poesia, amb tota la veritable plenitud, portant en son sí pur sentiment de llegenda prenyat del regust poètic més català.

Les seves poesies no'l van distreure per çò de les traduccions, les que va seguir, essent les més principals d'elles *Eridón i Anímia* (1903), *La Margarideta* (1903), *Poesmes numèrics*, *Enric de Ofertduingen* (1907), *Nàusica* (1910), *Pensaments de Goethe* (1910), *Primera Olímpica*, fragments d'*Aixís parlava Zarathustra*, *Ton i Guida*, *Hinse-nund Goete*, etc.

En prosa va traduir les *Fisomies de sants de Hello* (1899).

En sos volums titolats *Enllà i Sequències*

(1011) on figuren ses millors poesies glosant la naturalesa (*Els ametllers, Visites al mar i Les montanyes*). Demostra una manera delicada i nova en l'estil de l'expressió, sense que l'idea que domina, tanqui el pas i esborri la primera sensació. No és possible endevinar fins on hauria arribat en Maragall en el camí que havia començat. En totes ses poesies té un llenguatge senzill i clar, d'una naturalitat tan enèrgica com expressiva. La mida i la rima del seu vers, són imposats per l'emoció creadora, no sacrificant res d'ella amb tot hi que la composició no s'ajusti dins de les normes usals. En alguns casos sembla que'l ritme és defectuós, faltat de simetria però no és degut a la falta d'experiencia poètica, sino per donar la sensació al llegidor de que en aquell moment està ben marcada la dominant voluntat del poeta, sense que aquesta sotragada en l'harmonia exterior del vers, desdigni la manera modernista de les tradicions mètriques. Como a poeta, complia ell mateix els concells que donava als demés poetes. «Teniu de posar-vos amb bondat en front de la realitat de la vida, esperan pacientment la visió emocionant; no empenyar-vos en dir quelcom quan no teniu res que dir, i quan sentiú quelcom que que os forci a parlar, parlu sincerament, digueu sencillament la vostra expressió com un nin que veu per primera volta una cosa formosa i senyala i nomena sencillament.»

En Maragall es va casar amb donya Clara Noble l'any 1897, i va deixar dotze fills, i en tots ells i els que'l van conèixer el record d'un home incomparable.

Va ser proclamat mestre en Gai Saber l'any 1910. Fou concedit el premi Fostenrath a la seva cal·lecció *Enlla*. I l'Ajuntament de Barcelona amb motiu de la seva mort, va pendrer l'acort d'alçar a sa memòria al Parc una alegoria escultòrica de la seva poesia *La vaca cega* gravant-se el text de la mateixa al peu. També l'hi fou alçat, per subscripció, un bust de marbre al Parc de Barcelona en l'any 1913. Ultimament en Maragall fou l'iniciador i propagador de la «Lliga del Bon Mot» escrivint molts articles referents a aquesta obra social.

En Maragall fou un veritable poeta, creador d'un estil purament propi, un dels més naturals i més agradables dins de la

poesia mística amb cadencies romàntiques, i el seu esperit portat per l'entusiasme va arribar a una altura dins la poesia com pocs l'han pogut assolir. Llàstima que la mort amb sa grapa feridora vagi arreballar de nostra terra una joia tan preuada.

FIDEL CORBELL

Dins sa cambra

Una tarde vaig entrar
en la cambra de l'aimia
i no sé ben be com fou
que'm trobí tot desseguida
el cap nù, i agenollat
com aquell que s'humilia.
La finestra mitx badava
i l'aureig entrava a dintre
petonejant de passada
les florides clavellines
qu'omplen de dolça flaira
aquella estada sencilla.
El coixinet de fer puntes
era sobre una cadira;
al demunt la caleixera
dos gerros de blava pisa
eren rublerts de flors fresques
cullides al mateix dia,
posats devant d'una dolça
estampa de la Puríssima.
Vaig obrir (Déu m'hó perdoni)
un calaix, i veig a dintre
la robeta de les festes
ben plegada i molt pulida
tota enrotllada de pomes
que llensen flaire tan rica;
el seu llit al altre banda
fet de lliris parexia.
Mentre encisat m'el mirava
sentó que canta i refila
alegre la cadernera
dintre una gabia molt xica;
mes sos refilets joiosos,
qu'és extrany! jo'ls entenfa.
«Foraster, prou que't coneix!
la boqueta que a mon bech
per donarm' pinyons s'arrima
sempre'm conta que t'estima:
foraster! prou que't coneix»
després els clavells parlaven:

«Fadrinet si tú sabies
lo que'ns diu cada vegada
quan ens rega ta estimada,
fadrinet, com t'hi fondries!»
Del coixinet de fer puntes
tots els boixets responien:
«Be n'hi fem de balladetes
entre'ls dits de ta estimada,
mentres canta cançonetes
els sospirs són la tornada.»
La coixina del seu llit
mormorava amb veu molt fonda:
«Quan s'adorm en sent de nit,
i al matí quan se deixonda,
els seus llavis més d'un tom
tremolan diuen ton nom.»
Fins la imatge de la Verge
respongué fent un mitx riure:
«Deu sè'l nom on se detura
mentres fa sa oració pura.»
«Ella ve» deia tot d'una
el clavell que més sortia.
Allavors tota la cambra
va estremir-se de delícia,
i mentres la cadernera
refila que més refila
els meus llavis s'ajuntaren
i un petó en l'aire's sentia.
¡Tros de cel? niu d'ignoscència
ton recort omple ma vida!

JOAN MARAGALL +

L'hort

Entre mon hort i el teu
sols hi ha un munt de rosers rublerts de
¿De què'm deturareu [roses.
guardianes tan dèbils com hermeses?

L'aimada ve amb pas lleu
portada per les ansies amoroses:
prompte al pes de les nostres abra-
sereu, roses, marcides i esfullades. [cades

Mes, filles del amor que tot ho anima,
no heu pas de temè'l nostre;
ella a mon rostre arrima

la seva cara, i és germana vostre;
quan me diu que m'estima
un ruxat de petons l'hi encèn el rostre
i en ses galtes llavors acalorades
enceses rexiu, i més badades.

JOAN MARAGALL

La vaca cega

Topant de cap a una i altre soca,
avençant d'esma pel camí de l'aigua,
s'en ve la vaca tota sola. Es cega,
d'un cop de roc llençat amb massa traça,
el vailet va desfer-li un ull, i en l'altre
se l'hi ha posat un tel: la vaca és cega,
ve abeurar-se a la font com ans solia,
mes no amb el ferm posat d'altres vegades
ni amb ses companyes, no: vé tota sola.
Les germanes, pels cingles, per les comes,
pels silencis dels prats i en la ribera,
fan sonar l'esquellot, mentres pasturen
l'herba fresca al etzar... Ella cauria,
topa de morro en l'esmolada pica
i recula afrontada; pero torna;
i baixa'l cap a l'aigua i veu calmosa,
beu poc, sens gaire set. Després aixeca
al cel, enorme l'embanyada testa
amb un geste tràgic, parpelleja
sobre les mortes nines, i s'entorna
orfe de llum sota del sol que crema,
vacil·lant pels camins inoblidables
brandant llanguidament la llarga cúa.

JOAN MARAGALL.

Clar de lluna

Aquesta nit és nit serena
aquesta nit és nit d'amor!...
la lluna dorm prop la carena
i el cant del grill fa un dolç remor.

En aquest lloc ahont tot reposa
plé d'anyorança estic plorant!...
sense un amor!... sense una rosa
que fassi bell el meu encant!...

Sols la claror d'aquesta lluna
besa amb misteri lo meu front!...
quan les estrelles una a una
van encantades sobre'l món!...

¡Oh nit d'ensomnis, ni serena
que'n dolça son m'has defallit.
—¡Oh nit radiant de lluna plena
dorm amb l'amor que ting al pit!

JOAN MARTÍ I APARICI

Quadret

En un caminet de muntanya, un vellet de barba nevada trova a una gentil noieta plorant com una Magdalena.

El vellet.—Per què plores, nina hermosa?

La noieta.—Perque tothom me desprecia!... Abans tot sér humà m'acullia amb amor; avui em treuen de les ciutats, dels pobles i dels poblets!... Aon aniré pobreta de mi.

—Si jo tingués casa et diria vina; però...

—Ets potser un rodamón, vellet?

—Soc al temps.

—Manoi, com has canviat!...

—I tú, quí ets, marxanta bellesa?

—La Moral.

M. G. MIR

Pensaments

—Quan la mort roba el fillet, la pena i la desesperació associades, transformen els rients ulls de la mare amb eterns degotalls.

—A voltes l'enjogassab aïret s'entreté a esborrar la forma artística dels núvols; i, amassant-los tots plegats i modelant-los amb saviesa, els transforma amb capçana de la Terra.

—La fosca omplena el pensament d'idees de tots colors. Com més negra és la fosca, més il·luminada es trova l'imaginació del escriptor.

—El cor, sense amor, viu amb plena agonía.

—El moll del carbó és un acèrrim enemic de la raça blanca. Per a tractar amb ell, l'home s'hi veu negre...

—El ser enamorat que, per una causa o altre vulgui dominar son amor, per més que lluiti contra aquest sempre l'hi tocarà el perdre.

—La són és bessona de la mort.

—Si poguessim veure, des de les altures celestes, la gran dosi d'amor vivificador que l'astre Sol envia a nostre magne planeta, llençariem l'odi qu'ens corca i ens abraçariem com a bons germans. Estic segur que al donar-nos la fraternal abraçada, el Cel

obriria ses portes de bat a bat, i Déu en persona, deixaria anar sobre nostre, totes les riqueses de la glòria, per a recompensar-nos el compliment de llurs ordres divines.

—El petó d'amor, canta la cançó que Déu canta.

M. G. MIR

TRÍPTIC

Penombral

Un llegany entoçudit
ha fet parada a Occident:
era fosc i s'ha ablait
amb el foc del sol morent.
Quan cada montanya cau
en profunda lacitut,
i el cel se pinta de blau,
i s'imposa la quietut,
el llegany se transfigura
pert els tons el seu vestit:
ha sentit la feridura
de la nit, oh, bella nit!

Nocturn

¿Ont és aquella remò
de la vida ciutadana
que'ns prenfa l'atenció
de cada cosa extrahumana?
¿Es que'ls estels imposants
han produït el miracle
i ha clòs la boca als humans
l'esplet del seu espectacle?
—M'ha passat l'eixordament
sota aqueixa nit tranquil·la.
Contemplant al firmament
la meua ànima es perfila.

Esperança

Vindrà'l jorn nou, i alçarà
l'hostia del Sol rera els pins
del cim de més enllà,
de l'avenc de mar endins.
Oirém una cançó
que'ns semblarà coneguda;
ell farà un magne petó
a tota planta abatuda.
—L'astre rei caminarà
xarrupant en la rosada,
i cada xeixa es courà
a la seva flamarada.

J. COSTA I POMÉS

Cançoneta

A la senyoreta P. M. P.

Oh, clara doncella
de rostre de fada,
que'l cor em cautives
amb l'or de tes gracies!
Si't tinc al devora
i'm mires i'm parles,
—vestida de sedes
i flocs i llassades,
les galtes enceses
la trena daurada
caient graciosa
demunt les espatlles.—
Em fuig la tristesa
i el cor se'm aixampla.

SALVADOR NAVARRO

CROQUIS

En nostre ciutat es nota un ambient de tristesa extranya, sembla que alguna forta sotragada l'hagi commoguda. Les males noves que d'un moment a l'altre arriuen mitx confoses per les estisorades de la censura, deixen entre-veure a sa transparència, quelcom de l'horrible tragèdia que'n terres africanes està succeint. La gent fa tota classe de comentaris, ¿falsos o veritables? no se sap, prò desseguida s'escampen amb la rapidés d'una taca d'oli demunt del paper. Tothom sembla pressentir els acon-teixements que d'un moment a l'altre succeeixen. Avui surt un altre batalló de soldats vers a Melilla. Molts dels batallons han permanescut acuartelats tot el dia. En cafès, cassinos, societats i fins en els mercats, es parla sempre del mateix. Unes dones aturades a la cera d'un carrer parlen molt baix com si temessin que algú les sentís.

—Sembla mentida—diu una d'elles entre sanglots—després que a una l'hi costen tants sacrificis per apujarlos, are que tens el goig de veurels grans i formosos, que vingui qui no hi té cap dret i t'els robi per matarlos després.

En un altre punt uns homes parlen aca-loradament. Prò si diu que no s'ho espera-

ven—diu un jaio de cabell blanc i rostre marcat per les arrugues—si crec que quan menys s'ho creien, el gat s'ha girat de panxa enlaire i ha tret les ungles. Un pillet tot estripat de robes que escolta la conversa amb un sac de papiers a l'espatlla, exclama:—A mí m'hi haurien de portar, jo que he nascut com la cosa més despreciable d'aquest món, encare em farien favor al portarm-hi, perque al menys em mantindrien.—¿Qué'm podria passar? Qué'm matessin? Qué no pateixo més are anant pel món amb la panxa buida? Al menys allà m'alimentarien i aniria ben tip. De morir de fàstic i gana, a morir foradat per una bala que s'enamori de la meua pell, prefe-reixo lo últim.

En aquell moment passa un batalló de soldats pel carrer, tothom corre per veurels passar. Una colla de bailets amb canyes a l'espatlla, van al davant seguint el pas amb crits d'alegría: La guerra! la guerra! a matar moros, si jo pogués anar-hi, què bonic! En un balcó una dona que'ls veu passar, es porta el mocador als ulls i entra en la casa sanglotant.

Guerra!—quin nom més selvatge i més buit. Els que's diuen sivilitzats, són els primers en apoiarla, i ¿què hi ha en el món més incivil, que la lluita d'un germà contra un germà? En el món la guerra sempre existirà, primer tindria que arrasar-se tot perque la guerra s'esborrés amb ell. S'ha de reconeixer que mentres en el món hi hagin homes, la guerra sempre estarà en peu.

A. O. B.

Les vostres mans

Les vostres pies mans, oh missenyora són belles una cosa de no di; tenen blancor de lli i neu i, alhora, flaire de roses y de gessamí.

Are es passen pel teclat d'ivori —pel teclat d'ivori del bell clavicí— i és cadascuna un raig de lluna fi. Ai, quina ditxa si mos ulls quan mori, són aclucats per unes mans així!

ALBERT GALIMANY

A la mort de ma estimada

Canteu aucellets de bosc
ploreu de dol i anyorança
qu'avui ja s'ha post el sol
que ma vida esperançava.
Ha deixat ja d'existir
lo sèr que més estimaba
emplint el meu cor de fel
i deixant-me trista l'ànima.
Canteu aucellets del bosc
ploreu de dol i anyorança.

Jo t'he vist demunt del llit
tot convertit en mortalla;
una fada vas semblarme
de llegendes i rondalles.
Jo no sé que vaig sentir
al fons del cor que'm punxaba,
i amb folia vaig llençarme
sobre'l llit ont reposaves,
i abraçant-me fortament
cridí a la mort que't voltava.
—Abans qu'endurten son cos
m'has d'arrencar primè l'ànima.
I recondant aquells jorns
feliços en que m'aimaves,
que feien més pur el cel
més esplendent, molt més ample
reflectat dins dels teus ulls,
com de verge enamorada,
em va semblar que'ls obries
i tornaves a mirarme,
i descloent els teus llavis
a mon rostre'ls acostaves
estampant-hi en ells un bes,
ardent, ardent com la flama
d'aquells ciris que cremaven
al voltant del teu cadavre.
Que'm miraves i que'm deies:
—T'estimo, t'estimo encare,
i en aquella solitud
que regnaba dins la cambra,
em va semblar que sentia
de la mort la riallada
que veient lo meu pesvari
del meu dolor es mofaba
i que volia robarte
dels braços meus que't guardavan.
—¡Oh és meua! és meua! allavors
vaig cridar, fins que ofegan-ne
la meua veu el ressó

barroer de les campanes
a dins de mon cor sentia
com furientes martellades
cada cop del seu batall
que amb feresa ressonava.

Canteu aucellets del bosc,
ploreu de dol i anyorança,
acompanyant vostres cants
el ressó de les campanes
que perdent-se espai enllà
pregonen per l'encontrada
mon dolor i la trista nova
de la mort de ma estimada.
Canteu aucellets del bosc
ploreu de dol i anyorança.

ANTONI CANELA

Romàntica

En el silenci de la nit
s'ou un cantar infinit.

Una doncella sigilosa
ou la cançó tota quetosa.

D'un finestral que s'es obert
surten les notes del concert.

I en la foscuria irresplendent
les fulles corren amb el vent.

Que amb sa remor de melodia
canten un himne a la poesia.

La lluna, llúu medrosament
en las parets d'un vell convent.

Demunt dels místics tarongers
i la blancor dels ametllers.

I en la nit fosca i tenebrosa
la serenata s'ou plorosa.

Junt amb el bes de dos aimants
que's fan petons juntant les mans.

I en el silenci de la nit
s'ou un cantar indefinit.

MANEL VALLDEPERAS

PIRENENQUES

Calma

I

Guaiteu quina gradesa. ¡Guaiteu quina opulència!
la prada amb sa verdura devall del balu dosser.
m'apar una doncella que amb gràcil ignoscència
descansa confiada; si amb dòcil complacència
tremola a les moxaines del raig de sol derrer.

La gran catifa encare per la rosada humida
movent-la amb delectança el ventijol suau,
mormola com un càntic de mare amorosida;
un himne de bonança, de plenitut i vida
que oint-lo la natura, reposa en santa pau.

El sol bullent s'amaga darrera les muntanyes;
mandroses unes vaques pasturen en el prat,
i al dring de les esquelles que sonen molt estranyes
els homes que les menen amb unes llargues canyes
demunt de l'herba verda calmoses s'han jassat.

I enllà d'enllà s'ovira formosa d'esplendor
la selva més ufana de la montanya'l peu;
com l'obra més grandiosa qu'ha fet el Criador;
magnífica tot'ella; de màgica verdor
ont resplandeix viventa la magestat de Déu.

Un bosc d'arbreda espessa; palau de l'hermosura
ont fa senti a tot'hora son cant el rossinyol.
i on entre-mitx de roques d'extranya arquitectura
devalla amb rapidesa saltant la pedra dura
potentada torrentada botent dins del breçol.

Oh! prada immaculada d'ubèrrima verdura
que al vèuret imponenta tothom se sent infant.
¡Oh prada gegantina, devanta formosura
tremola emocionada l'humana criatura
a ta grandesa ufana les coses comparan!

Tempesta

II

La terra amb placidesa reposa confiada
puig cap remor destorba del somni la quietut,
i el sol sos dèbils ratjos envia vers la prada

des del mantell magnífic, palau de l'estelada;
igual que la mar blava; descans de la virtut.

De sobte uns núvols negres que altívols amenacen
com monstres llegendaris d'una selvatge allau,
en masses imponentes el sol tapan-ne passen
demunt de les muntanyes, amb inquietuts que glacen
com folla cavalcata per sobre del cel blau.

Les vaques que jassades estàn totes quietoses
les embanyades testes aixequen vers allà,
i al veure'ls núvols negres de formes pauroses,
del lloc ont són s'aixequen, juntant-se conciroses
les unes amb les altres temen lo que vindrà.

De terra amb gran recança els homes que les menen
alçantse van vers elles les canyes en la mà,
i amb el remat depressa, trescant, el camí emprenen
amb ànsia, coratjosos, doncs tots el desitg tenen
d'estar a un lloc ont pugan les besties xopligar.

Ressona un trò terrible; retronyen les muntanyes;
els núvols el cel tapen; ja minva la claró;
com feres selvatgines que bramen molt extranyes
portant-ne de tempestes prenyades les entranyes
amb els llampecs segueixen un tró, i un altre tró.

La pluja cau amb força semblant-ne torrentada
que's llença'l món potent; terrible tempestat!
i'ls arbres dins dels boscos sacseja la ventada
que udola ferotgina com bestia fuetejada
pel goig de la lascivia nascuda del pecat.

Per l'aigua arrabassades de les vessants properes
amb rapidés devallen grans masses de rocall,
rodant per la muntanya pedrotes ben senceres
per entre-mitx de mates; botent per les dreceres
rodolen vers la plana saltant timbas avall.

Fins sembla que les fúries, dançan esgarrifoses,
al veurer la natura geloses s'han tornat,
i amb ànsia despiedada de destruir les coses
estenen vers la terra ses grapes fretuoses
volguent amb ànsia folla marcir sa magestat.

¡Oh Déu de cels i terra que al Gòlgota finares
sacrifican-te amb joia l'Húmenitat salvant!
¡Oh tú Verge de Núria més bona que les mares,

el Pirineu que't volta ni un'hora desempares,
i fes que'l sol llueixi son raig acaronent.

Bonança

III

La nit ja n'és passada en mitx de pluja espessa
i sembla que la calma desitja retornar,
i's veu la nuvolada demunt la serra estesa
i de la terra tota fins allavors mestressa
que'n algún lloc comença tot-just a clarejar.

De prompte amb goig de viurer neix la claror primera
d'un jorn quietòs, pacífic, el vent... no bufa tant...
i canta dalt dels arbres joliu la cadenera,
que al ourer ses cantúries, com musica encisera
contesten les aucelles amb joia refilant.

El cel en mity de clapes son blau deixa entre-veurer
per ont sovint s'escapa perdent-se, un raig de sol:
els rossinyols festosos, als clots baixen a beurer,
i sobre de la soca s'espolsa l'aigua l'aura
movent-la amb delectança dolcíssim ventijol.

La prada sembla riurer més fresca i més formosa
vegent sense cap nafra, ben llis el blau satí
dormint amb placipesa dolç somni color rosa,
quan sobre de sa testa voltant-la magestuosa
s'estèn com gran corona l'arc bell de Sant Martí.

De dins l'arbreda espessa i amb passes molt calmoses
surt el remat de vaques; les qües van movent;
i al veurer plens de joia les prades tan formoses
els homes que les menen cançons belles i airoses
entonen molt alegres amb veu clara i potent.

I al cor del bosc ressona com esgarrip de fera
baixant més fort, més ample, lluhint al raig del sol,
aquell torrent que amb l'aigua que salta joganera
eixint quasi de mare, saltant se desespera
per sobre de les roques, del fons del seu breçol.

Oh Terra! torna a viure i en rialla forta arrenca,
la tràgica tempesta per tú ja s'ha acat.
¡Oh prada catalana! oh prada pirinenca!
les fúries res no poden ses urpes Déu les trenca.
reposa confiada en la seva magestat

ANTONI OLLÉ I BERTRÁN

Jocs Florals

que, organitzats per la revista «Costa Brava», se celebraran a la vila de L'Escala el dia 21 del corrient mes

Premi ordinari

Flor Natural.—S'adjudicarà a la poesia sobre tema lliure, que es deixa al bon gust de l'autor. Seguint la tradicional costum, el guanyador en farà ofrena a la dama per ell elegida, la qual serà proclamada Regina de la Festa.

Premis extraordinaris

I. *Un objecte d'art*, ofert per don Agustí Gratacós, al que millor canti, en prosa o en vers, un fet històric de l'Empordà.

II. *Un objecte d'art*, ofert per don Agustí Riera Pau.—Tema lliure.

III. *Un objecte d'art*, ofert per don Josep Dalmau Carles, a la poesia que millor canti les bel·leses de la Costa Brava.

IV. *Cinquanta pessetes*, ofertes per don Lluís Puig de la Bellacasa.—Tema lliure.

V. *Un objecte d'art*, ofert per don Joan Pi Lleó, al tema «Mitjans per a obtenir el progrés econòmic de la vila de La Escala».

VI. *Un objecte d'art*, ofert per don Francesc d'A. Bartrina, al tema «Narració d'un costum popular comarcal».

VII. *Un objecte d'art*, ofert per don Josep Esquirol, al que millor canti, en prosa o en vers, la bravura de la Costa Brava.

VIII. *Un objecte d'art*, ofert pel reverend Angel Palomer.—Tema lliure.

IX. *Un objecte d'art*, ofert per don Lluís de Llobet y de Pastors, al qui canti, en vers, les excel·lències de L'Escala.

X. *Una obra literària*, oferta pel reverend Carles Costa, a la millor descripció de la Festa de les espigues, calebrada enguany a L'Escala.

XI. *Vint-i-cinc pessetes*, ofertes per la revista *Costa Brava*.—Tema lliure.

XII. *Un objecte d'art*, ofert per don Joan Baptista Gou de Palol, a la millor poesia que canti la pàtria catalana.

NOTES.—Les composicions seran inèdites i hauran d'ésser tramessas a la Redacció de la revista *Costa Brava*, amb l'adreça: Redacció *Costa Brava*; Jocs Florals, Pi i Margall, 19, L'Escala, en la forma acostumada.

—Els guanyadors de premis hauran d'estar presents a l'acte de la festa o delegar alguna persona que els representi.

—Els noms dels components del Jurat qualificador es faran públics en l'acte del veredict.

L'Escala, Agost de 1921.

Jocs Florals d'Arenys de Mar

I. *Flor Natural*.—Que ofereix l'entitat organitzadora «Esclat Literari» i cent pessetes, ofertes per el senyor Baró de Guell, diputat a Corts per aquest districte, a la millor poesia que canti l'amor. El que'n resulti guanyador haurà d'elegir, segons el gentil i tradicional costum, la Reina de la festa.

II. *Englantina d'or i argent*.—Ofrena de l'Il·lustríssim Ajuntament de la vila, a la millor poesia que canti la pàtria.

III. *Viola d'or i argent*.—Que ofereix el reverend arxiprest doctor don Josep Rigau, a la millor poesia que canti la fè.

Premis extraordinaris

IV. *Una artística medalla de plata*, com memorativa de la pau, ofrena del reverendíssim P. Joaquim M.ª Llavenera, consulti de la preservació de la fè de Roma, al tema: «Acció benèfica del pontificat durant la gran guerra».

V. *Obres completes d'en Verdaguer*, enquadernades, pel reverend P. Jacint, de Barcelona, guardià del convent dels caputxins, al tema: «Relació de la vila de Arenys de Mar amb els pares caputxins».

VI. *Cent pessetes*, del «Centre Regionalista a un treball de tema lliure».

VII. *Cinquanta pessetes*, de la Joventut Nacionalista a un treball de tema lliure.

VIII. *Cent pessetes*, de l'Orfeó Seràfic Marià, a un dels temes: «La polifonia a Catalunya» a «El Cant Popular religiós català».

IX. *Cent pessetes*, del «Ateneu Arenyenc», al treball en vers o prosa que descriu «Les festes Pan-eteneas».

X. *Una quantitat en metàl·lic*, del «Cassino Industrial», a un treball de tema lliure.

XI. *Cinquanta pessetes*, del cor «La Esperanza», a la millor poesia que amb to humorístic canti un fet anecdòtic d'aquesta vila, i que sense ferir cap susceptibilitat pugui aplicarse-li música i ésser cantada.

XII. *Un objecte d'art*, de l'«Esport Arenyenc», al treball en prosa o vers al tema: «Influència de la educació física en el desenvolupament de la Joventut».

XIII. *Un objecte d'art*, del «Patronat de la Immaculada», al tema: «Convenències en nostres temps de les obres benèfiques».

XIV. *Cinquanta pessetes*, del senyor Colomer i Volart, diputat de la Mancomunitat, al treball en vers o prosa, que millor descriu una tradició Mariana referent a qualque imatge o santuari de la Verge, venerats en l'encontrada d'Arenys.

XV. *Un objecte d'art*, de don Francesc A. Bartrina, a una narració d'un costum popular de la comarca.

XVI. *Un objecte d'art*, de don Francesc de P. Calbetó, cronista de la vila, al tema: «Breu ressenya del desenrotll industrial de la vila d'Arenys de Mar durant els segles XVIII i XIX fins als nostres dies en totes les seves manifestacions, amb designa dels industrials que més es distingiren».

XVII. *Cent pessetes*, donatiu de don Pere Badosa, a la poesia que millor canti la llengua catalana.

XVIII. *Cinquanta pessetes*, ofertes per «Un català», a la millor col·lecció de notes folk-lòriques arenyengues.

Advertiments

Les composicions deuen ser remeses en la forma acostumada al Secretari del Jurat i adreçades al carrer d'Antoni Torrent, número 27, per tot el dia 3 de Setembre vinent.

L'us del pseudònim o el no recullir en el acte de la festa personalment o per delegat especial el premi, impliquen la renúncia del mateix.

Les composicions de tema lliure no poden limitar llur opció a distincions determinades i el Jurat per lo tant, no deurà subgectar-se a cap exclusió que l'autor faci.

Cas d'oferir-se altres premis s'anunciaràn en un cartell supletori.

Senyala per dia de la festa el dia 11 del mes de Setembre proper.

JURAT QUALIFICADOR. — Don Joan Draper, don Ventura Gasol, don Carles Capdevila, mossèn Josep Colomer, pròvere, don Francesc X. Miró, Secretari.

Teatres

GOYA

Ha inaugurat la temporada en aquest teatre, la companyia que dirigeix el conegut actor Manric Gil, amb la obra *El Padre Zacarias*, que fou molt ben acollida pel públic. El dimarts passat, dia 9, va estrenar l'obra en tres actes de J. García *El Majo*, drama de costums rústiques que's desenrotlla en un ambient social una mica vulgar, però molt ben esplanat i ben escrit. Fou un èxit de tota la companyia. Desitgem una llarga i bona estada entre nosaltres a la companyia esmentada, que per la manera que's presenta, sembla que obtindrà molt bona acollida per part del públic barceloní.

TONI

CORRESPONDENCIA

Salvador Navarro. — Avui ho publicuëm, enviï més treballs.

Andreu Soldevila. — Passi per la redacció.

Antoni Canela. — Avui va un dels treballs, més endavant anirém publicant els demés.

Albert Galimany. — Avui ho publicuëm, enviï més treballs.

Joaquim Delom. — Anirà.

M. G. Mir. — Avui ho publicuëm tot, enviï més treballs.

J. Martí Aparici. — Avui publicuëm un treball de vostè, l'altre ja l'hem rebut.

Antoni Junyent. — Molt be. L'hi agraïm molt el favor, el seu treball ja'l publicarem quan tinguëm espai.

J. Costa i Pomés. — Hem rebut els seus treballs. Avui en publicuëm un. Els altres aniràn publicant-se.

Pere Ramoneda, Joan Balletbó i J. Canals Baró. — En el número passat ja devien veure un canvi, pensém que estaràn contents.

Senyor Secretari dels Jocs Florals de Arenys de Mar. — Hem rebut el cartell. Avui el publicuëm.

Senyor Secretari dels Jocs Florals de la Costa Brava. — Lo mateix l'hi diém.

Manel Andreu. — Anirà.

Josep Vinyals, Pere Argemir i Josep Torregrossa. — Passin per la redacció.

Pere Caballé. — Anirà.

Josep Garcés. — Ja ho anunciarém a la revista propera que anirà l'últim cupó.

Manel Valldeperas. — Avui ho publicuëm.

Blasi i Rabassa. — En el número proper anirà.

Eusebi Rodríguez. — Passi per la redacció.

NOTES. — La Redacció avisa que només rebrà al públic els dijous al vespre de 6 a 8.

— No deixin de posar al sobre ont enviïn els treballs la següent nota: «Original de Impremta».

1.ER CONCURS
CATALUNYA
CUPO NÚM. 3

El verdader assortit en
GÉNERES DE PUNT

el trobaràn en la fàbrica de

Jacint Ollér

GRAN ASSORTIT EN GÉNERES PER SPORT

Sant Pau, 14.-Barcelona

TALLERS GRAFICS

— DE —

F. & A. TIFFON EN CTA.

FUNDATS EN 1855

Proveedors de Corporacions Oficials
Entitats Bancaries i grans Indústries

TREBALLS GENERALS D'IMPRESSA, LUXE I EDICIO

Carrer Guardia, 9

BARCELONA

Compreu el número 5

DE

CATALUNYA

LITERARIA.

Homenatge a un dels
millors
poetes de la terra

CUPÓ NÚMERO 4

ÚLTIM DEL CONCURS